

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13C/220/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111230612
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2012:5111230612.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v právnej veci navrhovateľa: T. B., M.. XX.X.XXXX, A. Q. B. XXX/XX, XXX XX L., G. P., proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Mliekarenská 10, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 35 792 752, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-1512/10-MK zo dňa 16.8.2011 vydaný rozhodcom JUDr. Michalom Krnáčom so sídlom Vojtecha Tvrdého 7936/21, Žilina.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 27.9.2011 domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by určil, že rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-1512/10-MK zo dňa 16.8.2011 je neplatný.

Návrh odôvodnil tým dňa 5.10.2009 s odporcom uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100024462, na základe ktorej mu odporca poskytol úver vo výške 929,43 eur, ktorý s navýšením mal predstavovať sumu 1.703,70 eur (pozn. súdu: označenie „navrhovateľ/odporca“ je ďalej v texte vedené podľa označenia účastníkov v tomto konaní, tzn. 13C 220/2011; v rozhodcovskom konaní samozrejme boli strany konania označené opačne). Dňa 9.9.2010 bol JUDr. Michalom Krnáčom, rozhodcom so sídlom Vojtecha Tvrdého 7936/21, Žilina, v rozhodcovskom konaní vydaný vo veci o zaplatenie pohľadávky vo výške 2.025,19 eur v prospech odporcu rozsudok sp. zn. RK-1512/10-MK, ktorý zaväzoval navrhovateľa na zaplatenie sumy 2.025,19 eur spolu s 9 % ročným úrokom od 7.6.2010 až do dňa zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania vo výške 49,79 eur. Následne navrhovateľ podal žalobnú odpoveď, kde okrem dôvodov nesplácania uviedol i to, že koncom júla uhradil 340,- eur a následne splátku za mesiac október 2010 a november 2010. Dňa 16.8.2011 bol vydaný nový rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-1512/10-MK, na základe ktorého bolo vo veci o zaplatenie pohľadávky vo výške 2.025,19 eur s príslušenstvom rozhodnuté tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi sumu vo výške 949,18 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.025,19 eur od 7.6.2010 do 29.7.2010, zo sumy 1.685,19 eur od 30.7.2010 do 13.10.2010, zo sumy 1.628,40 eur od 14.10.2010 do 27.10.2010, zo sumy 1.517,08 eur od 28.10.2010 do 25.11.2010, zo sumy 1.460,29 eur od 26.11.2010 do 13.12.2010, zo sumy 1.403,50 eur od 14.12.2010 do 13.1.2011, zo sumy 1.346,71 eur od 14.1.2011 do 13.2.2011, zo sumy 1.289,92 eur od 14.2.2011 do 13.3.2011, zo sumy 1.233,13 eur od 14.3.2011 do 13.4.2011, zo sumy 1.176,34 eur od 14.4.2011 do 15.5.2011, zo sumy 1.119,55 eur od 16.5.2011 do 13.6.2011, zo sumy 1.062,76 eur od 14.6.2011 do 13.7.2011, zo sumy 1.005,97 eur od 14.7.2011 do 14.8.2011, zo sumy 949,18 eur od 15.8.2011 až do dňa zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania vo

výške 49,79 eur. Navrhovateľ sa zrušenia rozhodcovského rozsudku domáha s poukazom na ust. § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZRK“), pretože podľa jeho názoru boli pri rozhodovaní porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa a uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere obsahuje viaceré ustanovenia, ktoré by bolo možné označiť za neprijateľné podmienky (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“). Rovnako ustanovenia o zmluvných pokutách v zmluve (bod 14 - Sankcie) nemožno považovať za individuálne dojednané, pretože navrhovateľ nemal možnosť sa s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy a nemohol ovplyvniť ich obsah. Navrhovateľ taktiež namietol, že vyhlásenie splatnosti celého úveru nebolo vykonané v súlade so zákonom. Zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Okresný súd Žilina uznesením č. k. 13C 220/2011 - 13 zo dňa 24.10.2011 odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia tohto konania 13C 220/2011. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením č. 9Co 25/2012 - 31 zo dňa 31.1.2012 na odvolanie odporcu uznesenie prvostupňového súdu o odklade vykonateľnosti potvrdil.

Odporca sa k návrhu vyjadril podaním datovaným dňom 21.12.2011, ktoré bolo súdu doručené dňa 5.1.2012. V podaní uviedol najmä to, že považuje žalobu za nedôvodnú a neopodstatnenú, navrhovateľ v podanej žalobnej odpovedi nekonkretizoval ním uplatnený dôvod a jeho argumentácia nemá žiadnu súvislosť s konaním, nakoľko tu nejde o uloženie povinnosti zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100024462. Súčasne odporca poznamenal, že (minimálne) tvrdenie o nemožnosti oboznámiť sa s ustanoveniami zmluvy, najmä s ustanoveniami o zmluvných pokutách, pred podpisom zmluvy je nepravdivé. Z týchto dôvodov navrhol odporca žalobu navrhovateľa zamietnuť.

Odporca resp. jeho právny zástupca svoju neprítomnosť na pojednávaní konanom dňa 20.11.2012 písomne ospravedlnili, súhlasili s rozhodnutím v neprítomnosti a žiadali návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť.

Navrhovateľ na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na podanom návrhu na začatie konania, súčasne predložil súdu revolvingovú zmluvu, ktorá bola následne zažurnalizovaná do spisového materiálu ako listinný dôkaz.

Súd vo veci vykonal dokazovanie okrem výsluchu odporcu na pojednávaní aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spisovom materiáli, a to s rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK-1512/10-MK zo dňa 16.8.2011 vydaným rozhodcom JUDr. Michalom Krnáčom a so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8100024462 zo dňa 5.10.2009, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 5.10.2009 uzatvoril odporca s navrhovateľom Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100024462, na základe ktorej mu odporca poskytol úver vo výške 929,43 eur. Navrhovateľ sa v zmluve zaviazal úver splatiť v 30-tich splátkach po 56,79 eur splatných vždy k 19. dňu v mesiaci. Predpokladaná RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) bola v zmluve špecifikovaná vo výške 68,81 % (= ročná úroková sadzba úveru), priemerná RPMN bola špecifikovaná vo výške 37,93 %. Poskytnutá čiastka revolvingu činila 460,03 eur, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 562,27 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 55,37 % a ročná úroková sadzba revolvingu 67,52 %.

V zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere boli v článku 14. dojednané nasledovné sankcie:

14.1 V prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti o viac ako:

a/ 15 dní po termíne splatnosti je veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 8 % z výšky dlžnej splátky, a ďalej,

b/ 30 dní po termíne splatnosti je veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v čl. 14 ods. 14.1 písm. a/ úhradu zmluvnej pokuty vo výške 13 % z výšky dlžnej splátky.

14.2 V prípade omeškania dlžníka s úhradou záväzkov, ktoré sa z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou úveru o viac ako 3 mesiace stali podľa čl. 13 ods. 13.1 okamžite splatnými, je veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v 14.1 úhradu zmluvnej pokuty vo výške 30 % zo sumy nesplatených splátok.

...

14.4 V prípade, že dlžník neuhradí všetky svoje záväzky podľa Zmluvy v lehote 30 dní odo dňa, kedy sa podľa čl. 13 ods. 13.1 písm. a/ stali okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka je veriteľ oprávnený požadovať nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v ods. 14.1 a 14.2 zmluvnú pokutu vo výške 0,20 % zo sumy nesplatených splátok za každý deň omeškania.

Ods. 14.7 ďalej obsahuje vyhlásenie dlžníka, že zmluvné pokuty, ktoré mu môžu byť uložené v súlade so Zmluvou, sú v plnom rozsahu primerané a bez akýchkoľvek pochybností zodpovedajú závažnosti porušenia, resp. nesplnenia povinnosti, na základe ktorého môžu byť uložené, a že si je dlžník plne vedomý rizika vzniku týchto zmluvných pokút, ich výšky a dôvodov, pre ktoré mu môžu byť uložené a že bol o existencii, právnych dôvodoch a rozsahu jednotlivých zmluvných pokút zo strany veriteľa pred uzavretím Zmluvy riadne a osobitne poučený.

Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. RK-1512/10-MK zo dňa 16.8.2011 vydaným rozhodcom JUDr. Michalom Krnáčom bolo vo veci o zaplatenie pohľadávky vo výške 2.025,19 eur s príslušenstvom rozhodnuté tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi sumu vo výške 949,18 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.025,19 eur od 7.6.2010 do 29.7.2010, zo sumy 1.685,19 eur od 30.7.2010 do 13.10.2010, zo sumy 1.628,40 eur od 14.10.2010 do 27.10.2010, zo sumy 1.517,08 eur od 28.10.2010 do 25.11.2010, zo sumy 1.460,29 eur od 26.11.2010 do 13.12.2010, zo sumy 1.403,50 eur od 14.12.2010 do 13.1.2011, zo sumy 1.346,71 eur od 14.1.2011 do 13.2.2011, zo sumy 1.289,92 eur od 14.2.2011 do 13.3.2011, zo sumy 1.233,13 eur od 14.3.2011 do 13.4.2011, zo sumy 1.176,34 eur od 14.4.2011 do 15.5.2011, zo sumy 1.119,55 eur od 16.5.2011 do 13.6.2011, zo sumy 1.062,76 eur od 14.6.2011 do 13.7.2011, zo sumy 1.005,97 eur od 14.7.2011 do 14.8.2011, zo sumy 949,18 eur od 15.8.2011 až do dňa zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania vo výške 49,79 eur. V zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá.

Podľa § 40 ZRK: (1) Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený, j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. (2) Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 17 ZRK: Účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

Podľa § 33 ods. 2 ZRK: Rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe alebo uplatnenom dodatočne počas rozhodcovského konania; nesmie však prekročiť medze uplatnených návrhov. Nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné. Rovnako nemožno prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, najmä ak obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak sa dôvod, pre ktorý nemožno prisúdiť plnenie vzťahuje len na časť zmluvy, nemožno prisúdiť plnenie týkajúce sa len tejto časti, pokiaľ z povahy zmluvy alebo jej obsahu alebo z okolností, za ktorých došlo k jej uzavretiu nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pokiaľ uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy predchádzala nekalá obchodná praktika, nemožno prisúdiť plnenie v celom rozsahu.

Podľa § 3 ods. 1 OZ: Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 52 OZ: (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 OZ: 1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. (4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola

zmluva uzavretá, predlíži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprímerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. (6) Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. ... (9) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. (10) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. ... (13) Za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si

a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu, b) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu si vyhradzuje právo meniť jednostranne podmienky spotrebiteľskej zmluvy na dobu neurčitú, ak sa od dodávateľa vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu bez zbytočného odkladu písomne informoval spotrebiteľa, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu. ...

Podľa § 53b OSP: (1) Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis. (2) Ak spotrebiteľ vypovedal zmluvu alebo odstúpil od zmluvy z dôvodu, že dodávateľ zmenil zmluvné podmienky a spotrebiteľovi tým vznikla povinnosť vrátiť jednorazovo finančné prostriedky, dodávateľ je povinný ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v primeraných splátkach, ak osobitný zákon neustanovuje inak; ak sa na podmienkach úhrady plnenia nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Rovnakú povinnosť má dodávateľ, ak jednostranne vypovedal zmluvu podľa § 53 ods. 11.

Podľa § 54 OZ: (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd navrhovateľom napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil s poukazom na nasledovné dôvody:

Pri rozhodovaní v rozhodcovskom konaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 ods. 1 písm. j/ ZRK).

Rozhodca v odôvodnení rozsudku nezohľadnil špecifický charakter medzi účastníkmi uzavretej zmluvy, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, a v tejto súvislosti sa nevysporiadal dostatočne so skutočnosťou, či dojednanie o zmluvných pokutách neodporujú dobrým mravom a či nejde o neprijateľné podmienky.

Keďže podľa vyššie cit. ust. § 33 ods. 2 nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné, a rovnako nemožno prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov

na ochranu práv spotrebiteľa, najmä ak obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, rozhodca nemal v odôvodnení tieto skutočnosti opomenúť.

Nemožno v žiadnom prípade za riadne vyporiadanie sa s tým, či nejde o neprijateľné zmluvné podmienky, považovať strohé konštatovania typu „mám za to, že žalobca si uplatnil nárok na zmluvné pokuty v súlade so zmlouvou“ a už vôbec nie s poukazom na to, že „hoci suma týchto sankcií vyznieva ako neprimerane vysoká, tieto bez ďalšieho nepovažujem za dojednané v rozpore s dobrými mravmi, resp. za neprimerané okolnostiam prípadu, a to najmä vzhľadom na správanie sa žalovaného, ktorý sa do času podania žaloby omeškal so zaplatením splátky č. 4 o viac ako 3 mesiace, a to napriek viacerým neúspešným pokusom žalobcu o zvrátenie protiprávneho stavu navodeného žalovaným“, a že pritom platí, že „pokračujúcu sankciu vo výške 0,2 % zo sumy nesplatených splátok za každý deň omeškania sa s uhradením predčasne splatných peňažných záväzkov dlžníka si žalobca voči žalovanému neuplatnil“.

Paradoxne aj rozhodca teda v odôvodnení výslovne konštatuje, že „suma týchto sankcií vyznieva ako neprimerane vysoká“, avšak poukazuje pritom na ďalšie okolnosti spočívajúce najmä v následnom správaní dlžníka, pre ktoré možno považovať tieto nároky za primerané a neodporujúce dobrým mravom.

Takýto názor je podľa názoru súdu nesprávny a neobhájiteľný. Ak bola totiž zmluvná podmienka dohodnutá neprimeraným spôsobom, je považovaná ako taká za neplatnú, a teda žiadne následné správanie, nech už akékoľvek a ktorejkoľvek zmluvnej strany, nemôže tento nedostatok dodatočne zhojiť. Nie je pritom podstatný ani fakt, že veriteľ si v rozhodcovskom konaní napokon ani neuplatňoval všetky nároky v zmysle zmluvy. Neplatne dojednanú zmluvnú pokutu totiž nemožno ani moderovať (primerane znížiť), takto by bolo možné postupovať len pri platne uzatvorenom dojednaní o zmluvnej pokute.

Súd podotýka, že celé ustanovenie článku 14 vo vzájomných súvislostiach vyvoláva značnú nerovnosť vo vzťahu zmluvných strán a je pre spotrebiteľa zjavne nevýhodné, na čom nič nemení ani prehlásenie spotrebiteľa v ods. 14.7, práve naopak takýto postup môže navodzovať dojem, akoby sa spotrebiteľ vopred vzdával svojich ďalších práv na riadne preskúmanie oprávnenosti nárokov veriteľa, čím je nerovnosť strán ešte viac vyhrtená. Takýto postup považuje súd za zneužívanie postavenia silnejšieho subjektu v danom právnom vzťahu.

Z uvedených dôvodov súd napadnutý rozhodcovský rozsudok zrušil.

Podľa § 142 ods. 1 OSP: Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 OSP: (1) O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. (2) Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. ...

Navrhovateľ bol v konaní úspešný, uplatnil si síce náhradu trov konania, ale keďže žiadne trovy nevyčísliť (resp. nebolo preukázané, že by mu vôbec nejaké v súvislosti s týmto konaním na súde vznikli), súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 OSP (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané - každý rovnopis vlastnou rukou, pri právnických osobách opatrený popisom osoby oprávnenej konať za subjekt, ako aj odtlačkom razítka a datované) tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. v platnom znení).